

UCHWAŁA NR
RADY GMINY BUCZKOWICE

z dnia 29 kwietnia 2026 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, wymiaru i zakresu tych usług oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 11, ust. 2 pkt 2a, art. 50 ust 1a, ust 3a-4b, ust. 6-6b i art. 96 ust. 4, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Usługi sąsiedzkie organizuje i przyznaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczkowicach.

2. Z usług sąsiedzkich może skorzystać osoba samotna oraz osoba w rodzinie, która z powodu choroby, wieku lub niepełnosprawności wymaga wsparcia innych osób, a jest tego pozbawiona, a na którą nie jest pobierane świadczenie pielęgnacyjne w ramach świadczeń rodzinnych. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane równolegle z usługami opiekuńczymi świadczonymi w innej formie.

3. Usługi sąsiedzkie przyznaje się w wymiarze nie przekraczającym 7 godzin tygodniowo.

4. Usługi sąsiedzkie przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej opiekuna prawnego, a także z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej albo jej opiekuna prawnego.

5. Usługi sąsiedzkie obejmują:

1) w zakresie podstawowej opieki higieniczno-pielęgnacyjnej:

- a) prześcielenie łóżka,
- b) pomoc przy higienie osobistej i ubieraniu się,
- c) pomoc przy przyjmowaniu leków,
- d) pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych;

2) w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych:

- a) zakupy artykułów spożywczych, higienicznych i innych niezbędnych w gospodarstwie domowym,
- b) pomoc przy przygotowaniu posiłków,
- c) utrzymanie w czystości pomieszczeń użytkowanych przez podopiecznego,
- d) obsługa kotła grzewczego,
- e) pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych;

3) w zakresie kontaktów z otoczeniem, w miarę możliwości, towarzyszenie podczas spacerów, w drodze do najbliższego sklepu, apteki, urzędu, przychodni lekarskiej na terenie gminy.

6. Zakres usług sąsiedzkich każdorazowo jest dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, na rzecz której świadczone są usługi, usługi sąsiedzkie przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia jej przedmiotowej pomocy, każdorazowo poprzedzone wywiadem środowiskowym. Wymiar i zakres przyznawanych usług sąsiedzkich uzależniony jest od sytuacji zdrowotnej i rodzinnej osoby wymagającej wsparcia, a także możliwości zabezpieczenia usług przez OPS.

7. Usługi sąsiedzkie wykonywane są przez osobę mieszkającą w sąsiedztwie i wskazaną przez osobę zainteresowaną albo jej opiekuna prawnego. Osoba wykonująca usługi nie może być spokrewniona z osobą korzystającą, ani nie może być jej małżonkiem.

8. Osoba wykonująca usługi sąsiedzkie, to osoba pełnoletnia, która ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, złożyła organizatorowi usług oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług, została zaakceptowana zarówno przez osobę, na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie, jak i przez organizatora usług.

9. Rozliczenie wykonania usług sąsiedzkich następuje poprzez złożenie przez osobę świadczącą usługi sąsiedzkie oświadczenia zawierającego zestawienie zrealizowanych usług. Zestawienie wskazuje zakres wykonanych usług oraz czas ich świadczenia (datę, przedział godzinowy, podpis świadczeniobiorcy). Zestawienie przedkładać jest organizatorowi usług sąsiedzkich w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane.

§ 2. 1. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone nieodpłatnie, odpłatnie lub częściowo odpłatnie.

2. Osoby korzystające z usług sąsiedzkich ponoszą odpłatność w zależności od posiadanych dochodów i sytuacji rodzinnej, przy uwzględnieniu kryteriów dochodowych określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Odpłatność za usługi sąsiedzkie ustala się wg poniższej tabeli:

Dochód osoby samotnej i samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę w rodzinie (art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej)	Wysokość odpłatności liczona wg kosztów usługi w %	
	Odpłatność osoby samotnej i samotnie gospodarującej	Odpłatność osoby w rodzinie
do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100% do 150%	5%	15%
powyżej 150% do 200%	20%	30%
powyżej 200% do 250%	35%	45%
powyżej 250% do 300%	50%	80%
powyżej 300%	100%	100%

4. Koszt jednej godziny usługi sąsiedzkiej wynosi 110% minimalnej stawki godzinowej zgodnie z ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za pracę z dnia 10 października 2002 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773).

5. Opłata za świadczenie usług sąsiedzkich w danym miesiącu stanowi iloczyn kosztu 1 godziny, o którym mowa w ust. 4, wskaźnika odpłatności wyrażonego w procentach, o którym mowa w ust. 3 oraz liczby godzin usługowych świadczonych w danym miesiącu.

§ 3. Opłata za usługi sąsiedzkie wnoszona jest przez osobę korzystającą z tej formy pomocy lub jej opiekuna na rachunek bankowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Buczkowicach.

§ 4. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za usługi sąsiedzkie mogą zostać zwolnione częściowo lub całkowicie z opłat, ze względu na:

- 1) poniesienie strat w wyniku zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej w bieżącym roku;
- 2) konieczność ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodku wsparcia, placówce rehabilitacyjno-leczniczej lub pielęgnacyjno-opiekuńczej;
- 3) konieczność ponoszenia opłat za więcej niż jeden rodzaj usług lub za więcej niż jedną osobę w gospodarstwie domowym korzystającą z usług.

2. Zwolnienie z ponoszenia opłat przyznaje się na czas określony, po złożeniu stosownego wniosku przez osobę zainteresowaną lub jej opiekuna prawnego.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Buczkowice.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady

Mieczysław Moczek

Uzasadnienie

Celem podjęcia niniejszej uchwały jest wprowadzenie i uregulowanie zasad przyznawania usług sąsiedzkich jako formy wsparcia dla osób starszych i przede wszystkim samotnych, wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi sąsiedzkie będą stanowić uzupełnienie systemu pomocy społecznej, umożliwiając organizację wsparcia w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej. Ich głównym założeniem jest wykorzystanie potencjału lokalnej społeczności poprzez angażowanie osób z najbliższego otoczenia, co sprzyja zwiększaniu poczucia bezpieczeństwa osób starszych i budowaniu więzi społecznych.

Katarzyna Konior, Kierownik GOPS